

Manifest učenja odraslih za 21. vek

Evropska asocijacija za obrazovanje odraslih (EAEA)¹

Moć i radost učenja

Evropska asocijacija za obrazovanje odraslih (EAEA) ovim manifestom predlaže da se stvori Evropa koja uči: Evropa koja je u stanju da se pozitivno nosi sa budućnošću sa svim neophodnim veštinama, znanjem i kompetencijama. Predlažemo evropski sveobuhvatan trud za korak više u razvoju društva znanja koje je u stanju da se bori sa izazovima našeg vremena. To zahteva momentalno održivo investiranje u obrazovanje odraslih na evropskom, nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou. To će se isplatiti na duže staze iz više perspektiva: kompetitivnosti, dobrobiti i zdravlja populacije, rasta i još mnogo drugih. Obrazovanje odraslih može da pomogne da se dogode životne promene i transformacija društava – ono je ljudsko pravo i javno dobro. Trenutno je Evropska agenda za učenje odraslih glavni strateški dokument u Evropskoj uniji, koji implementiraju nacionalni koordinatori na nivou država članica. EAEA veruje da je neophodno ojačati evropsku agendu, ali i da treba uložiti dodatne napore. U ovom manifestu se naglašava koliko obrazovanje odraslih može doprineti mnogobrojnim evropskim politikama. Međutim, da bi se to uradilo, neophodno je obezbediti solidno javno investiranje u odrasle koji uče i u organizacije koje se bave obrazovanjem odraslih. Mnogi donosioci odluka, predstavnici poslovnog sektora i građani nisu svesni u kojoj meri obrazovanje odraslih može da pomogne da se nosimo sa socijalnim, ekonomskim i individualnim izazovima. Iz tog razloga EAEA predlaže da se ustanovi evropska godina učenja odraslih, kojom bi mogla da se podigne svest o obrazovanju odraslih širom Evrope. Tema evropske godine bila bi „Moć i radost učenja“. Želimo da naglasimo transformativne mogućnosti obrazovanja odraslih, s jedne strane, i pozitivna iskustva učenja, s druge strane. Mnoge oso-

¹ Manifesto for Adult Learning in the 21st Century (European Association for the Education of Adults).
<http://www.eaea.org/en/policy-advocacy/manifesto-for-adult-learning-in-the-21st-century.html>.

be su oprezne kada je učenje u pitanju zbog loših školskih iskustava, dok drugi osećaju da obuka može da bude još jedan pritisak koji moraju da podnesu zbog uspeha u životu. EAEA želi da naglasi pozitivnu stranu učenja, naročito zbog toga što znamo da je to najbolji način da se privuku oni koji su najudaljeniji od učenja.

Izazovi i odgovori

Danas je obrazovanje odraslih osnovno sredstvo pomoću kojeg može da se izađe na kraj sa najvažnijim izazovima u Evropi. Evropa se suočava sa rastom nejednakosti, i to ne samo među ljudima, već i među regionima i državama u Evropi. Čini se da građani Evrope sve više dovode u pitanje evropske vrednosti glasanjem za ksenofobične i antievropske političke partije, dok se male grupe mladih muškaraca radikalizuju kako bi činili terorističke akte. U mnogim regionima i državama nezaposlenost je veoma visoka, što se naročito odnosi na populaciju mladih. Takvoj situaciji doprinosi porast digitalizacije, ali istovremeno postoji zahtev za novim veštinama i kompetencijama zaposlenih, građana i potrošača. Migracije i demografske promene vidno menjaju evropsku populaciju – stanovništvo postaje starije i zato želi da bude aktivno i zdravije mnogo duže, a potrebno nam je i više migranata, što je delikatno s obzirom na ravnotežu ili kontrast sa stopom nezaposlenosti i rastom ksenofobije. Evropa se odnedavno suočava sa prilivom izbeglica, što predstavlja veliki izazov za evropske vlade. To je izazvalo talas podrške evropskih građana, s jedne strane, ali i zlostavljanje i mržnju, s druge strane. Klimatske promene i drugi izazovi zaštite prirodne sredine i dalje predstavljaju pretnju, i to ne samo za evropsku budućnost. Takođe, potrebno nam je više održivih ekonomija, društava i životnih stilova. Obrazovanjem odraslih mogu se obezbediti pozitivni odgovori na mnoge od tih problema. Korist od obrazovanja mogu imati pojedinci, ali i društva i ekonomije. Da li želimo inovativnu, više jednaku i održivu Evropu u kojoj građani učestvuju aktivno i demokratski, u kojoj ljudi imaju veštine i znanja da žive i rade zdravije i produktivnije, a i da učestvuju u kulturnim i građanskim aktivnostima od veoma ranog uzrasta do poznijih godina života? U ovoj publikaciji, EAEA će predstaviti argumente, studije, primere i priče odraslih učenika kako bi ilustrovali naše stanovište.

Aktivno građanstvo, demokratija i participacija

EAEA i njene članice zalažu se za snažnu posvećenost Evropi i evropskim vrednostima. Verujemo da su interkulturalna razmena i saradnja ključni za Evropu postojanja, učestvovanja i kohezivnosti. Mnoge organizacije koje se bave obrazo-

vanjem odraslih nastale su kao rezultat emancipatorskih pokreta (radnika, žena, religijskih organizacija itd.), te obrazovanje odraslih i dalje obezbeđuje znanje i praktične veštine, kao i prostor za razvoj demokratije i građanskog društva. Osim toga, obrazovanje odraslih može da ojača i ponovo izgradi civilno društvo. Sve veća radikalizacija u Evropi pokazala je da je neophodno ojačati demokratske stavove, toleranciju i poštovanje. Interkulturalnost i međureligijski dijalog mogu igrati veliku ulogu u tome. Takođe, obrazovanje odraslih može doneti više demokratije i učestvovanja na nacionalnom i regionalnom nivou, ali i omogućiti transparentnost i razvoj aktivnog civilnog društva. Takođe, može se doprineti kritičkom mišljenju i osnaživanju. PIAAC studija² jasno je ukazala na povezanost „poverenja“ i „političke efikasnosti“ sa nivoom razvijenosti veština. Niža razvijenost osnovnih veština znači niže poverenje u institucije i niže verovanje u sposobnost da se ostvari uticaj. Takođe, osobe koje učestvuju u obrazovanju odraslih više volontiraju.

Primer dobre prakse

„Građani na prvom mestu“ je projekat iz Rumunije koji je postao održiv i koji je uticao na zajednice širom države, a naročito u ruralnim područjima. Projektom je implementirana ideja aktivnog građanstva kako bi se ljudima dao glas u odlučivanju o prioritetima njihove zajednice. To im je omogućilo da sa određenim sredstvima dođu do rešenja koja samostalno mogu da implementiraju. Zajedno su identifikovali probleme u zajednici, potom su glasali kojim pitanjima će se prvo baviti i razvijali su akcione planove. Projekat „Građani na prvom mestu“ postao je mnogo više od same implementacije akcionih planova. Promenio se način razmišljanja, te se lokalne vlasti nisu više posmatrale kao donosioci odluka, već kao partneri za razvoj. Sada je pitanje šta treba uraditi i šta mi možemo da uradimo za sebe i svoju zajednicu.

Primer dobre prakse

Švedska asocijacija za islamske studije „Ibn Rushd“ pokrenula je mirovni projekat „Att främja islamisk fredskultur“ (Promocija islamske kulture mira). Mladi muslimani širom države bili su mirovni zastupnici. Njima su data neophodna sredstva i znanje za rad na problemima koji se tiču mira, borbe protiv nasilja i ljudskih prava. Dugoročni cilj projekta je borba sa islamofobijom – sa strahom i

² www.oecd.org/site/piaac/surveyofadultskills.htm.

animozitetom prema islamu, uglavnom od ljudi sa Zapada, kao i borba sa vestofobijom – strahom i animozitetom prema Zapadu, uglavnom muslimana. Tim projektom je postavljen temelj za Muslimanski mirovni pokret „Svenska muslimer för fred och rättvisa“ (Švedski muslimani za mir i pravdu).

Istraživačke potvrde

Kada govorimo o socijalnoj koheziji, najznačajniji doprinos obrazovanja odnosi se na veće poverenje, više građanske saradnje i niže stope kriminala. Osim toga, individualni angažman u obrazovanju je prediktor angažovanja u javnom životu jer „što su više polaznici angažovani tokom svog obrazovanja, u proseku su spremniji da imaju pozitivnu ulogu u javnom životu“ (str. 20). Štaviše, obrazovanjem odraslih povećava se rasna tolerancija i stvaraju se veći izgledi za glasanje. Preston (Preston, 2004) analizirao je uticaj obrazovanja odraslih na živote učesnika u obrazovanju koji se odnose na građanske navike kao što je formiranje vrednosti, posebno tolerancije. Dobio je rezultate koji ukazuju na to da učenje utiče na informalnu i formalnu građansku participaciju. Kada govorimo o građanskoj participaciji, ona pomaže pojedincima da izgrade, održavaju, rasčlane, rekonstruišu i obogate svoje socijalne mreže. Štaviše, formiranje vrednosti može biti prouzrokovano učenjem. Na primer, učesnici u istraživanju govorili su o promenama u toleranciji, razumevanju i poštovanju. Društveni i socijalni angažman kao ishod učenja analiziran je u studiji OECD-a (2007). O toj temi možete više pročitati na: www.eaea.org/media/policy-advocacy/piaac/piaac-analysis_wakeup-call-for-europe.pdf.

Životne veštine za pojedince

Obrazovanje odraslih može da obezbedi mnogobrojne veštine i iskustva učenja koja mogu da imaju mnogostruke koristi i svrhe: od osnovnih veština do učenja jezika, od kurseva slobodnog vremena do stručnih obuka, od porodičnog obrazovanja do unapređenja zdravlja. Obrazovanje odraslih može na različite načine da podrži pojedince na njihovim karijerinim i životnim putevima. Međutim, za ljude nisu značajne samo direktne dobrobiti od učenja: istraživanja su pokazala da učešće u neformalnom obrazovanju odraslih izaziva višestruke koristi. Obrazovanje odraslih može da transformiše živote i obezbedi nove mogućnosti. Mogu se otvoriti ponude za nove poslove, putevi ka formalnom obrazovanju, moguće je pomoći onima koji su ispali iz redovnog školovanja da se vrate obrazovanju, pomoći roditeljima u obavljanju njihovih zadataka, podstaći strast ljudi za umetnošću i kulturom i pomoći im da se okrenu zdravijim životnim stilovima.

Primer dobre prakse

Mel iz Ujedinjenog Kraljevstva bila je agorafobična trinaest godina, a u septembru 2007. godine skupila je hrabrosti i upisala se na časove opismenjavanja. Uprkos ogromnoj nervozni, pohađala je časove otkrivajući da joj je iz nedelje u nedelju sve lakše. Mel je uživala u kursu Hul centra za obrazovanje odraslih i završila je nivoe 1, 2 i 3 programa pismenosti. Ona je takođe postigla i svoj naredni cilj i položila nivo 1 matematičke pismenosti. Mel je želela da pomogne drugima, te je završila obuku za volontere i počela je da pomaže na časovima za odrasle sa hendikepom i poteškoćama u učenju. Želeći da postane tutorica, Mel je položila NVQ na nivou 1 za podršku u učenju i napredovala je na kursu za pripremu nastave za sektor celoživotnog učenja, za koji se nada da će ga uskoro završiti. Mel danas ima samopouzdanja i uživa sa svojom porodicom. Pao joj je ogroman kamen sa srca, volontira u prodavnici Dove House Charity-a i nastavlja sa učenjem. „Više me ništa ne može zaustaviti. Počela sam ni od čega da bih započela nov život zahvaljujući tome što sam se vratila učenju“, nasmevano govori Mel. Više možete pročitati na: www.alw.org.uk/winners-stories/winner-story/2011/melanie-turner.

Istraživačke potvrde

Podaci pokazuju da iskustva odraslih učenika govore o mnogobrojnim dobrobitima od učešća u opštem obrazovanju odraslih. Oni se osećaju zdravije, čini se da vode zdravije stilove života, grade nove socijalne mreže i imaju utisak da su unapredili blagostanje. Štaviše, odrasli koju učestvuju u opštem obrazovanju odraslih bivaju više motivisani da se angažuju u celoživotnom učenju i to vide kao mogućnost za unapređivanje života. Te dobrobiti su navodili polaznici svih istraživanih oblasti, od kurseva jezika do umetnosti, sporta i građanskog obrazovanja. [...] Osobe sa nižim nivoima obrazovanja naročito su imale koristi od obrazovanja odraslih (ISCED 1: 32% i ISCED 2: 22 %). O toj temi možete više pročitati na: www.bell-project.eu.

Socijalna kohezija, jednakost i ravnopravnost

Obrazovni nivo ima ogroman uticaj na mogućnosti u životu. To varira od vrste poslova kojima se bavite do očekivanog životnog veka. Pozitivni efekti obrazovanja imaju tendenciju da se reprodukuju zahvaljujući činjenici da su osobe sa

višim obrazovnim nivoom uglavnom sklone učenju i da imaju više mogućnosti da nastave učenje od osoba sa nižim nivoom obrazovanja. Obrazovanje odraslih može da nadomesti nedostatak obrazovanja iz prethodnih životnih etapa, ali i da omogući društvenu mobilnost. Od obuke osnovnih veština do školskih programa „druge šanse“ i učenja jezika za migrante, obrazovanjem odraslih se obezbeđuju mnoge šanse za unapređenje života pojedinaca, izjednačavaju se društva na višem nivou, te se stvaraju pravednija socijalna okruženja i obezbeđuje se veći ekonomski rast. Neophodno je dopreti do onih grupa stanovništva koje ne učestvuju u učenju kako bi se obezbedila njihova veća socijalna uključenost. Korišćenjem adekvatnih metoda odrasli bi više učestvovali u društvu, demokratiji, ekonomiji, umetnosti i kulturi.

Primer dobre prakse

Škola za odrasle „La Verneda – Sant Martí“ otvara vrata onima koji dolaze u školu prvi put. To se smatra značajnim zadatkom koji se mora obaviti individualno. Odvojeno je posebno vreme za svaku osobu koja dolazi u školu. Stari polaznici imaju ključnu ulogu u prijemu, registraciji i upisu novih grupa, s obzirom na to da poseduju veštine komunikacije i razumevanje kako je to kada dolazite u školu prvi put. Odluka o tome na koji će nivo biti upisan novi polaznik temelji se na dijalogu i konsenzusu. Posebna pažnja se obraća na činjenicu da svaka osoba razume proces kroz koji će prolaziti, svoje mesto u grupi i nivo za koji će najviše učiti. Osoblje i volonteri se trude da se izbegne osećaj testiranja.

Primer dobre prakse

U Švedskoj kursevi motivisanja za učenje visokih narodnih škola ohrabruju mlade osobe koje traže posao da nastave sa učenjem, što daje dobre rezultate. Nakon kursa, oko 40% polaznika nastavlja da uči ili radi. Više od dve trećine polaznika motivisano je da nastavi sa učenjem i veruje da je obrazovanje put ka poslu. Posebni kursevi visokih narodnih škola namenjeni imigrantima podržavaju njihovo naseljavanje u švedskom društvu. Širom Švedske se organizuju i studijski kružoci za izbeglice koje traže azil. Ovi uspešni specifični naporu su ostvareni zbog toga što se temelje na postojećim kompetencijama i organizacijama nacionalnog sistema obrazovanja odraslih, koji redovno finansira država. To je održiv model za učenje odraslih, koji je i fleksibilan za ispunjavanje novih potreba i izazova društva.

Zapošljavanje i digitalizacija

Pozitivna veza između zapošljavanja i učenja je očigledna: poslodavci i zaposleni koji uče značajni su za inovacije, produktivnost, kompetitivnost i preduzetništvo. Učenje na radnom mestu jedan je od ključnih pokretača učešća odraslih u celoživotnom učenju i u saradnji sa svim značajnim interesnim stranama, naročito sa socijalnim partnerima. Iako se EAEA slaže da je sticanje i obnavljanje veština značajno, želeli bismo da istaknemo da je svako učenje značajno za zapošljavanje. EAEA promovise pristup učenju koji podrazumeva ključne i transverzalne veštine. Čisto tehnički pristup predstavlja opasnost u smislu poučavanja ograničenog seta veština koje mogu brzo da zastare. Ako učenje kako se uči, inovacije i preduzetništvo pridružite dubinskom interesu za oblast iskustava učenja i ishoda, možete stvoriti celoživotnog učenika koji će biti u stanju da kombinuje (in)(ne) formalno učenje kako bi bio u toku sa aktuelnostima. Prognoze jasno ukazuju na to da će Evropi u budućnosti biti potrebno više znanja, a manje niskokvalifikovanih radnika. Najbolji primer je razvoj digitalizacije. Sada smo na vrhuncu ogromnih promena – od elektronskih vlada do onlajn trgovine, automatizacije i svih promena koje nam internet donosi. To znači da moramo da premostimo digitalni jaz i da budemo sigurni da svako može lako da koristi kompjuter, tablet i pametne telefone, kao i sve slične uređaje. Takođe, pretpostavljamo da će mnogi poslovi nestati i da će se pojaviti novi. Evropi će biti potrebni radnici znanja koji će moći brzo da se prilagode na pomenute promene, a učenje je ključ za taj kapacitet. Mnogi vladini servisi i alatke za građansku participaciju sada su dostupni u onlajn obliku. Digitalne veštine obezbeđuju digitalnu inkluziju i učestvovanje. Osim toga, i industrijske usluge će doživeti radikalne promene u smislu smanjenja ljudskog kontakta. Isto važi za elektronsko učenje, koje pruža mnoge mogućnosti, ali koje takođe redukuje društvene aspekte bitne za mnoge osobe koje uče. Obrazovanje odraslih može da obezbedi neophodne prostore susreta koji su deo dobrobiti, mentalnog zdravlja, solidarnosti i socijalne kohezije, što je Evropi neophodno.

Istraživačke potvrde

BeLL studija je pokazala da učešće u opštem obrazovanju odraslih obezbeđuje mnogobrojne dobrobiti za pojedince, što utiče na njihove neposredne društvene grupe poput porodice, radnog okruženja i drugih društvenih mreža. To pokazuje da opšte obrazovanje odraslih proizvodi dobrobiti i za društvo. Od 8.646 ispitanika, između 70 i 87 procenata doživelo je pozitivnu promenu koja se odnosi na

motivaciju za učenje, socijalnu interakciju, opštu dobrobit i zadovoljstvo životom. Mnogo je manji udeo ispitanika koji je doživeo promene u vezi sa poslom, karijerom i aktivnim građanstvom. Međutim, čak i ovde govorimo o delu uzorka koji čini 31 do 42 procenta ispitanika. Više možete pročitati na: www.bell-project.eu/cms/wp-content/uploads/2014/06/BeLL-Survey-results.pdf, str. 122.

Migracije i demografske promene

Obrazovanje odraslih može imati vitalnu ulogu u aktuelnoj izbegličkoj krizi u Evropi. Putem građanskog obrazovanja i interkulturalnog učenja, koncepti aktivnog građanstva i gostoprimstva mogu pomoći da se kreira prijateljska integraciona kultura među državama članicama. Obezbeđujući obuke za sticanje osnovnih veština i učenje jezika za migrante u Evropi i izvan nje biće im omogućeno da postanu aktivni građani u državama u kojima će biti njihovi novi domovi. Primena interkulturalnog dijaloga može unaprediti razmenu među starosedeocima i novim građanima država članica, što migrantima pomaže da razumeju kulture i društvene ugovore država u kojima će biti njihovi novi domovi; s druge strane, građanima domaćinima pruža se šansa da usvoje nove običaje i razviju svoje države u demokratije orijentisane ka budućnosti. Dugoročno, Evropi će biti potrebno više migranata, kako bi se izborila sa demografskim promenama koje su već sada aktuelne. Osim demografskih promena, aktivno starenje će biti zagarantovano jedino ako učenje bude bilo obezbeđeno u poznijim periodima života. Istraživanja pokazuju da su seniori koji uče mnogo aktivniji, više volontiraju, rade duže i zdraviji su. Dakle, seniori koji uče predstavljaju rešenje za demografsku krizu, što uvećava njihov povoljan efekat na evropsku demografiju. Štaviše, međugeneracijsko učenje omogućava kako starijima i iskusnijima, tako i mladima da imaju dobiti od razmene znanja. Na taj način će zajedničkim merama biti ojačana međugeneracijska solidarnost evropskih društava, čime će se podstaći demokratski dijalog koji je neophodan u kriznim vremenima.

Primer dobre prakse

Fatima je sa svojom majkom i dva brata stigla u Irsku 2013. godine. Tri meseca je živela u Dublinu, nakon čega se sa porodicom preselili u Tulamor. Fatima je izbeglica poreklom iz Avganistana. Putovala je preko Irana i Sirije, gde je živela tri godine. Kada je stigla u Irsku, Odeljenje pravde ju je podržalo da pohađa časove jezika. Smatrala je da je ti časovi suviše izoluju, a želela je da se integriše sa Ircima.

Potom joj je rečeno za VTOS opciju i upravo je završila prvu godinu. VTOS je dvogodišnji kurs. Iako polaznici uglavnom pohađaju *Junior Cert* program prve godine, a *Living Cert* druge godine Fatima se osećala sposobnom da ove godine odabere dva predmeta iz programa *Living Cert*. Tulamor centar za dalje obrazovanje je podržao da izabere fiziku i hemiju. Takođe, ona je koristila opremu *Althone IT* centra za potrebe njenih vežbi. Fatima je veoma ambiciozna i njen engleski je odličan. Ima utisak da je dobila ogromnu podršku *Laois*-a i *Offaly EBT*-a. Ona polaže velike nade u svoju budućnost.

Održivost

Održivost je u svim aspektima postala pravi izazov za Evropu, od ekološkog konzumiranja i transporta do energetske efikasnosti. Evropskim građanima je neophodno dosta informacija, s jedne strane, i inovativnih prostora, s druge strane, kako bi razvili nove stilove života, nove projekte i nove pristupe. Obrazovanje odraslih može da im pomogne da obezbede informacije, prostor za debatu i kreativnost. Obrazovanje odraslih je pokretač tri isprepletane dimenzije održivog razvoja (ekonomske, socijalne i zaštite životne sredine) i može doprineti Agendi 2030 Ujedinjenih nacija. Postoji realna potreba za obrazovanjem o održivom razvoju, a veoma značajan uticaj ima naročito neformalno obrazovanje. Obrazovanje odraslih može da doprinese ciljevima Lisabonske agende za održivi, pametan i inkluzivni rast i Džankerove agende (*Juncker's agenda*). Obrazovanje odraslih može da doprinese povećanju broja radnih mesta, da unapredi rast i jedinstveno digitalno tržište. Podržavajući održivost, obrazovanje odraslih može da doprinese energetskom jedinstvu i da unapredi pogled na politike o klimatskim promenama. Obrazovanje odraslih može da ojača jedinstveno tržište, na primer obezbeđujući veštine za slobodne radničke pokrete, ali i da podrži evropske vrednosti i poverenje.

Primer dobre prakse

„Umweltberatung“ (eko-savetovanje) predložio je upotrebu energetske efikasne vozačke dozvole (EEDL) u Austriji. EEDL je alatka za uštedu energije u domaćinstvima, malim i srednjim preduzećima i zajednicama napravljena sa ciljem da se izađe u susret potrebama za klimatskom zaštitom i uštedom energije. Ušteda energije u svakodnevnom životu doprinosi smanjenu troškova, koji su posebno značajni za domaćinstva i osobe koje su izložene riziku od siromaštva. Savesna

upotreba energije i razvoj energetske efikasne stilova života i ponašanja takođe je doprinos smanjenju troškova i pomoć u borbi sa siromaštvom. Šešnašna upotreba energije u kontekstu posla doprinosi povećanju kompetitivnosti putem smanjenja troškova. Preduzeća koja podržavaju rukovanje resursima takođe ohrabruju zaposlene da doprinesu održivosti i u svojim privatnim životima. Više možete pročitati na: www.umweltberatung.at/ueber-uns-international-and-energie-fuehrerschein.at.

Istraživačke potvrde

Obrazovanje odraslih ima centralnu ulogu u održivom razvoju. Probni kurs [...] oslonjen je na nordijsku tradiciju građanskog obrazovanja „folkeopplysning“ [...]. Ciljne grupe sa kojima studenti svakodnevno rade najšire su podeljene među odraslim polaznicima na građane i školske nastavnike. Tematski projekti kojima će se studenti baviti tokom kursa obuhvataju sledeće oblasti:

- održiva gradnja i materijali;
- održiva hrana;
- organizovanje partnerstava između lokalnih vlasti, civilnog društva i lokalnog privatnog sektora – kako revitalizovati pristup Lokalnoj agendi 21;
- sistem za sertifikaciju zaštite životne sredine i održivo upravljanje;
- etičko konzumiranje i globalno građanstvo.

Obrazovanje odraslih i evropske politike

Obrazovanje odraslih doprinosi:

- Evropskoj strategiji za pametan, održiv i inkluzivan rast;
- centralnim vrednostima Evropske strategije kao što su pravičnost, socijalna kohezija, aktivno građanstvo, ali i kreativnost i inovacije;
- podizanju nivoa zaposlenosti u Evropi vraćanjem ljudi u svet rada, priznavanjem njihovih veština i kompetencija, kao i obučavanjem;
- naporima da se smanji broj od 80 miliona ljudi sa niskim nivoom veština koji imaju manje koristi od celoživotnog učenja u odnosu na više obrazovane: obrazovanje odraslih može da stigne do svakoga i osnaži ga akcijama;
- evropskom cilju da najmanje 20 miliona ljudi bude manje izloženo riziku od siromaštva i socijalne isključenosti tako što će im se obrazovanjem omogućiti da dobiju samopouzdanje i pronađu načine da se uključe u društvo i pronađu posao (ili bolji posao).

Od poslova i rasta do jedinstvenog digitalnog tržišta, od klimatskih promena do internog tržišta, od migracija do globalnih pitanja i demokratskih promena, obrazovanje odraslih može da doprinese kako Džunkerovoj agendi, tako i Agendi 2020 Evropske unije. Osim toga, obrazovanje odraslih je ključno sredstvo za postizanje ciljeva Agende 2030 Ujedinjenih nacija i Ciljeva održivog razvoja (SDG). Konačno obrazovanje odraslih ima esencijalan značaj za ostvarivanje napretka ka kohezivnoj, prosperitetnoj i mirnoj Evropi koja može da sa izazovima budućnosti na pozitivan način.

Prevod
Nikola Koruga